N^ER 85.

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Srzodę dnia 16 *Lipca v. s.* 1830 *Roku.*

Wiadomości Krajowe.
Sankt-Petersburg dnia 6 lipca.
Nowiny Dworu.

Dnia 27 przeszłego miesiąca, Cesarz Jegomość raczył z pałacu na ostrowiu *Jełagińskim*, udać się do obozu pod *Kraśném-Siołem*, zkąd Nayjaśnieyszy Pan, dnia 28 zeszłego czerwca, z Xiążęciem *Karolem* Pruskim przybył do *Peterhoffu*. Tegoż dnia, Cesarzowa Jeymość, o godzinie 10 zrana, wyiechawszy z ostrowia *Jełagińskiego*, raczyła naywyższém Swojem odwiedzeniem uszczęśliwić Towarzystwo Panien szlachetnych w klasztorze *Smolnym*, oraz zakład dla ubogich na ostrowiu *Wasiljewskim*, a po obiedzie we własnym Nayjaśnieyszego Cesarza Jegomości pałacu, raczyła wyiechać do *Alexandryi* pod *Peterhoffem*. Tamże, o pół do ósmey, z *Kraśnego-Sioła*, przybył Xiążę Następca Szwedzki. Cesarz Jegomość raczył spotkać Xięcia i przeprowadzać go do Cesarzowey Jeymości, gdzie, w obecności Nayjaśnieyszych Państwa, Wielkiego Xięcia Następcy i Wielkiey Xiężney Jeymości, raczyli pić herbatę; potym, Cesarz Jegomość, wespół z Xiążęciem *Oskarem*, raczył używać przeiażdżki po ogrodzie; poczym, Jego Królewska Wysokość oddalił się do przeznaczonych dla siebie pokoiów. W tymże czasie Nayjaśnieysza Pani z Nayjaśnieyszym Następcą Tronu, z Wielką Xiężną Heleną Pawłowną i Xiążęciem *Karolem*, raczyła przeieżdżać się po ogrodzie, w otwartym poieździe. Dnia 29, Nayjaśnieyszemu Cesarzowi Jegomości podobało się było, u rogatek peterhofskich spotkać Korpusy Kadetów i zakłady naukowe, i prowadzić ie do przeznaczonego im mieysca obozowego. Dnia 30, Cesarz Jegomość, w towarzystwie Xięcia Karola, oraz kilku osób z orszaku Nayjaśnieyszego Pana, raczył na statku parowym, *Iżora*, udać się do *Kronsztadtu*, i oglądać stoiącą w tameczným porcie eskadrę, a ztamtąd znowu powrócić do *Peterhoffu*. Obiad był w *Mon-plaisir*, iedném z nayśliczniejszych mieysc ogrodu peterhofskiego. Wieczorem w pałacu był bal i wieczerza. Morzem i drogą lądową, wielu iuż zaczęło ze stolicy przyieżdżać, na uroczystość dnia następnego: bawiący się używali przechadzki po alleiach i schodzili się na terrasy przed pałacem, iżby się nacieszyć widzeniem Nayjaśnieyszych i Wysokich Osób, oraz słyszeć przewyborną muzykę. Biły fontanny, i wszędzie były widziane przygotowania do uroczystości. Przez całą noc i cały następny dzień trwał zjazd ekwipażów, które w dwóch nieprzerwanych rzędach stawiły oczom równie różnobarwny, iak ciekawy widok; morze było okryte statkami parowemi, łodziami i elbotami. Wszystkie *Peterhoffu* mieszkania były napełnione mnóztwem ludzi; wielu poumieszczało się w namiotach, w poiazdach i pod otwartém niebem.

Podług wiadomości policyynych, w dniu 22 lipca 1825 r., gdy raz ostatni odbywała się w *Peterhoffie* ta uroczystość, liczba poiazdów wynosiła 4,889, ludzi zaś, wszelkiego stanu, 150,000; ale teraz poiazdów było 8,363, a osób około 350,000.

Dnia 1 lipca, cała Familia Cesarska raczyła znaydować się na paradzie zmiany straży. Nayjaśnieyszy Następca Tronu był w mundurze kawalergardow. Stół familiyny, na osob dziesięć, u którego się także znaydowali Ich Królewskie Wysokości: Xiążę Szwedzki Następca i Xiążę Pruski *Karol*, był zastawiony w sali portretowey; a stół Marszałkowski na osób 148, w wielkiey sali. Na maskaradę było rozdanych biletow 18,977. Na dany znak, zabłysły ognie illuminacyyne, które, odbiiaiąc się na wielu stawach, cysternach, wytryskuiących fontannach, i na różnobarwney drzew stóletnich zieloności, wzrokowi zachwyconemu stawiły prawdziwie czaruiący obraz, którego działanie było zwiększone harmoniyném muzyki brzmieniem, które się dawało słyszeć z Pałacu, wszystkich części ogrodu, oraz widokiem niezliczonego mnóstwa ludzi, zgromadzonych we wszystkich alleiach, a którzy, nakształt różnobarwnych wód rzeki, podobnie do fal płynęli w górę i na doł po stopniach wysokich terrasow. Do kolacyynego stołu, na osób 55, u którego siedzieli Nayjaśnieysi Państwo, oraz Ich Cesarskie i Królewskie Wysokości, miały szczęście być zaproszonemi Damy Stanu, Freyliny Orszaku Nayjaśnieyszey Cesarzowey, Pierwsi Członkowie Rady Państwa i Urzędnicy Dworu, Jenerał-adjutanci, oraz Jenerałowie pełni, orszak Xiążęcia *Oskara*, Królewsko-Szwedzki Poseł nadzwyczayny, Baron *Palmstirna* i Hrabia *Gallen*, Królewsko-Pruski pełnomocnik. W galleryi wieczerzali inni członkowie ciała dyplomatycznego i znakomitsi urzędnicy cywilni i woyskowi; oprócz tego zaś, były nakryte stoły: dla szlachty, w dolnych pałacu salach, a dla kupców, w namiotach, przed nim rozbitych. O północy, Familia Cesarska, wespół z Wysokiemi gośćmi swoiemi, raczyła usiąść do liniiek, i przeieżdżać się, po iaśnieiących wspaniałego ogrodu alleiach, do pół-do-drugiey. Gdy Nayważsze i Wysokie Osoby wróciły z przeieżdżki do pałacu, skończyła się maskarada, a zabawa w ogrodzie trwała do samego świtu.

— Nayjaśnieyszy Cesarz Jegomość, z okoliczności zgonu Króla Jegomości *W. Brytanii, Jerzego IVgo*, raczył nayważey rozkazać, w Nayważszym Dworze, przywdziać żałobę na sześć tygodni, zaczynaiąc od dnia 2 teraźnieyszego miesiąca, ze zwyczaynemi oddziałami. (*G.S.P.*)

— Przez naywyższe dyplomata pod dniem 25 czerwca, nayłaskawiey mianowani kawalerami orderu ś. *Anny 1szey klassy*: dyrektor korpusu paziów, jenerał-maior orszaku J. C. M. *Kawelin* i kontr-admirał *Łazarew 2gi*; oraz dn a 12 czerwca: jenerał-maior, naczelnik artylleryi korpusu osiedlonego grenadyerów *Herbel*; i wielki marszałek dworu J. K. W. W. X. Sasko-Weymarskiego, baron *Szpigiel-Pikelheym*.

— Na skutek naywyższego J. C. M. rozkazu, główna kwatera 1szey Armii z Mohilewa-Białoruskiego, a intendentska i prowiantska iey Administracya, ze *Szkłowa*, przeniesione są do *Kiiowa*. (*R. I.*)

— Przez naywyższe ukazy J. C. M. do Rządzącego Senatu wydane:

Dnia 10 czerwca, rzeczywisty radca stanu *Pokrowski*, naczelnik oddziałowy w departamencie spraw duchownych wyznań cudzoziemskich, mianowany prezydentem komitetu cenzury zagranicznej, z pobieraniem zupełnego wyznaczenia do urzędu prezydenta przywiązanego, oprócz pensyi i pieniędzy kwaterowych, naznaczonych dlań osobnemi ukazami.

Dnia 12 czerwca, kiiowski marszałek gubernialny, radca stanu, Hrabia *Tyszkiewicz*, za

odznaczaiącą się gorliwość w służbie, nayłaskawiey mianowany rzeczywistym radcą stanu, i otrzymuie stopień kamerhera dworu J. C. M. z zostawieniem na teraźnieyszem urzędowaniu.

— Półkownikowi 16tey brygady artylleryyskiey lekkiey N. 2go roty, *Eriksowi* 2mu, naymiłościwiey są nadane w potomne i wieczne posiadanie 2,000 dziesięcin ziemi w guberniach wielkorossyyskich.

— *Dnia 18 czerwca*, jenerał-maior, *Lange*, zostaiący w ministeryum woyskowem, mianowany radcą taynym z pozostaniem na teraźnieyszym iego obowiązku w ministeryum skarbowem.

— *Dnia 19 czerwca*, naczelnik nerczyńskich fabryk, naczelny mistrz górnictwa, rangi 7 klassy, *Tatarynow*, i radca dworu *Kabrit*, który mu pomagał w uskutecznieniu rewizyi tych fabryk, mianowani są, pierwszy berghauptmanem 6tey klassy, a drugi radcą kollegialnym.

— Przez naywyższy ukaz J. C. M. do kapituły orderow pod d. 31 maia, kapitan inżenierów budowania okrętowego, *Worobjew*, mianowany kawalerem orderu ś. *Anny 3ciey klassy*, za rychłe spuszczenie w *Mezembryi*, wziętey tam korwety tureckiey, nazwaney potem Olgą; a dnia 7, radca kolegialny Xiążę *Baratow*, tegoż orderu 2giey klassy.

— Przez naywyższy ukaz J. C. M. do kantoru dworu: *pod 13 czerwca*, Marya Hrabina *Gutakowska*, mianowana Damą Stanu Nayjaśnieyszey Cesarzowey Jeymości.

— Protaierey Soboru Alexandro-newskiego w twierdzy bobruyskiey, Jan *Smolicz*, za gorliwe dopełnianie posług duchownych w garnizonie bobruyskim, szpitalu woyskowym, urzędach sądowych i więzieniu twierdzy, stosownie do podania Nayświętszego Synodu, udarowany *aksamitną fioletową kamiławką*; a zaś *aksamitną fioletową skufią*, udarowany kapelan półku olwiopolskiego huzarskiego, Jan *Terlecki*, w nagrodę odznaczaiącey się gorliwości.

— Przez naywyższe rozkazy J. C. M. objawione Rządzącemu Senatowi przez zarządzaiącego ministeryum sprawiedliwości sekretarza Stanu *Daszkowa*, Assesor kollegialny, radca rządu gubernialnego kiiowskiego, *Podoliński*, nayłaskawiey mianowany radcą dworu.

D. 23 czerwca, Jego Cesarska Mość naywyżey rozkazać raczył: radcę kollegialnego, *Przesmyckiego*, przyłączyć do Heroldyi z wypłacaniem mu tey pensyi, iaką pobierał na urzędzie radcy wileńskiego sądu głównego czasowego kryminalnego departamentu, po tysiąc pięćset rubli na rok, do poźnieyszego przeznaczenia go do obowiązku, randze i usposobieniu iego przyzwoitego.

— Ukazy okolne Rządzącego Senatu:

1) D. 26 czer. z 3go oddziału 5go Departamentu Senatu: *o ponowieniu zaleceń Izbom Kryminalnym i innym równego stopnia urzędom, względem dostawiania w sprawach kryminalnych dostatecznych wiadomości o latach i pochodzeniu podsądnych i o dalsz.*

D. 28 czerwca z Departamentu granicznego, *o otwarciu w Symferopolu Kommissyi i Kantorow granicznych symferopolskich, dla rozgraniczenia gruntow gubernii tauryckiey.*

3) D. 28 czerwca z Departamentu granicznego, *o assygnowaniu pieniędzy kwaternych dla urzędników symferopolskich Kommissyi i Kantoru granicznych.*

4) D. 3 lipca z 1go Departamentu, *o iak nayściśleyszém wypełnianiu prawideł prawami przepisanych, względem chowania i wydawania paszportów kupieckich i mieszczańskich.* (*G. S.*)

Sankt-Petersburg dnia 8 lipca.

Po dzień 2 lipca weszło do portu kronsztadtskiego 653 okrętow, wyszło 393. Do ryzkiego po 26 czerwca weszło 519, wyszło 399. Do odesskiego po dzień 21 czerwca weszło 442, wyszło 388 okrętow.

— Wydział handlu wewnętrznego ogłasza: iż na mocy 4 punktu naywyżey zatwierdzoney 26 marca b. r. tabelli towarow, których przywoz został dozwolony i tych, od których pobierane dotąd cło zostało zniżone lub podwyższone, z rozkazu P. Ministra skarbu, na nowo wyszły z druku uszykowania i objaśnienia i przedaią się u dozorcy drukarni wspomnionego wydziału i na wszystkich komorach celnych i zastawach; cena exemp. 3 rub. ass. Rzeczony wydział zalecił przy tém wszystkim komorom celnym, ażeby od tych towarow, które zostały przywiezione przed wydaniem takowych objaśnień, lecz od których cła ieszcze nieopłacono, pobierać takowe podług uprzednich uszykowań, w razie, ieżeli nowemi prawidłami opłaty zostały zwiększone i na odwrót, ieżeli opłaty zostały zniżone. Gdyby zaś przywiezione i oznaymione zostały w komorach celnych, przed otrzymaniem tych nowych prawideł, takie towary, które podług dawnych uszykowań mogły podchodzić pod artykuły zabronione, podług nowych zaś należą do dozwolonych, w takim razie wypuszczać ie stosownie do nowych uszykowań.

— Na petersburskiey giełdzie 30 czerwca przedawano kawę iamayską od 42 do 45 r.; hawańską od 35 do 37 r.; indygo śrzednie dobre od 245 do 270 r.; galipolską oliwę po 19 r.; krap holenderski 1 gatunku od 35 do 37 r.; bawełnę orleańską po 30 r.; żółte drzewo po 23 r.; angielską cynę po 28 r.; ołów po 48 r. za pud na gotowe. Maderę po 700 r., rom od 122 r. 50 k. do 138 r., porter po 310 r., wino teneryfskie po 475 r. na gotowe.

— Postanowienie rządu gubernialnego ryzkiego 31 marca b. r. zastrzega, że żydzi z polskich guberniy swoie produkta kraiowe, mogą tylko ryzkim obywatelom przedawać. Przybywaiący z płytami i strugami mogą bawić w Rydze przez cały czas żeglugi: inni nie dłużey, nad cztery tygodnie. Nie mogą wdawać się w ugody na dostarczenia, ani w handel wexlowy, tylko z ryzkiemi obywatelami Mogą mieć czeladników (прикащики), ale tylko żydów. Wolno im zakupować kolonialne i inne niezabronione zagraniczne towary na wywoz, ale nigdy nie maią wystawiać w Rydze na przedaż kramarskich towarów, ani nawet na statkach.—Życzylibyśmy wiedzieć czy żydzi nie polscy podpadaią także podobnym w obrótach swoich ścieśnieniom?

— W Nitawie wyszło pismo o potwierdzoném przez N. Cesarza urządzeniu kurlandskiego kredytowego stowarzyszenia. (Geschichtlich vergleichende Darstellung über das zeitgemäss zu realisirende Allerhöchst bestätigte Reglement des Kurländischen Kredit Vereins, von Ernst von Rechenberg-Sinten. 1830.) Pierwszy oddział tego pisma opowiada dawnieysze starania o polepszenie kredytu w Kurlandyi i o urządzenie kredytowego stowarzyszenia. Początek ich sięga 1813 r. kiedy skutki kontynentalnego systematu od 1809 roku handel zachwiały, a poźniey wkroczenie francuzkie, starodawny byt dobry prowincyi zniszczyło. Drugi oddział porównywa przepisy urządzenia ze zmianami wartości ziemi i z przykładami kredytowych stowarzyszeń pruskiego, estońskiego i inflantskiego. Zdaniem autora teraźnieysza nizkość wartości ziemi iest rękoymią, że teraz zakładane kredytowe stowarzyszenia będą mogły nadal trwać same przez się bezpiecznie. Trzeci oddział rozprawia o zgodności przepisów stowarzyszenia ze stanem Kurlandyi. Autor utrzymuie, że teraz darowany ze szczodrobliwości Monarszey mały fundusz więceyby sprawił, niż wysypane przed 20 laty miliony. Inflantskie kredytowe stowarzyszenie dostało z łaski Cesarza Alexandra 300,000 talar. 1,137,500 r. sr. i 4,000,000 r. ass. Estońskie 500,000 r. sr. i 4,650,000 r. ass. w sposobie pożyczki. Przed kilką laty była podobno mowa o stowarzyszeniu kredytowém w Litwie. Gdzież wiadomość o tém? Czy iey kto nie zechce Tygodnikowi udzielić?

— Francuz Vassal, osiadły w Krymie, ma tam

trzodę 60,000 prawdziwych merynosów. Urządził wielką pralnię wełny: z wydanych 16 gatunków za pud naylepszey wziął w Paryżu 350 r.

— Powiadaią o nowym wynalazku machiny do ogrzewania mieszkań bez ognia: machina ta ma być bardzo prosta, składa się tylko z dwóch kół równoległych, obracaiących się z wielką szybkością w przeciwne strony.

Telsze dnia 28 czerwca.

Przy zamknięciu roku szkolnego w dniu dzisieyszym, w obec licznie zgromadzonych Gości, tak stanu Duchownego, iakoteż Dam, Urzędników i Obywateli, przybyłych na tę uroczystość szkolną, uczniowie szkoły powiatowey Telszewskiey odbyli popis z całorocznego kursu nauk w tey Szkole dawanych. Gdy zaś telszewskiego powiatu Duchowieństwo i Obywatele dobroczynni otworzyli tak liczne naukowe zakłady; że w nich liczba uczniów przewyższa liczbę uczniów i szkół, każdego po udzielnie w tey gubernii powiatu, wyiąwszy gubernskie miasto; przeto Honorowy Dozórca szkół w powiecie telszewskim, JW. Włodzimierz Gadon, Marszałek były powiatu Telsz., zamykaiąc dziś kurs roku szkolnego w Telszach, miał stosowną do tak chwalebney usilności, w rozkrzewieniu oświecenia mowę następuiącą:

Szanowni współ-obywatele! Czci godni Nauczyciele! Droga młodzieży szkolna! Z obowiązku moiego maiąc poruczoną scisłą baczność nad postępem naukowym i nad rozkrzewieniem oświaty w naszym powiecie; a na tey drodze będąc pośrednikiem pomiędzy władzami naukowemi, i między dziatkami obywatelskiemi, poświęconemi naukom, iako naybliższy świadek w tym zawodzie, z przyiemném uczuciem dla serca moiego, winienem w dniu dzisieyszym, przy zamknięciu roku szkolnego, *naprzód* w imieniu Rodziców i młodzieży szkolney, która w tey powiatowey szkole miała sposobność doskonalenia się, oświadczyć nayzasłużeńszą w dzięczność, tak Zgromadzeniu zakonnemu XXŻy Bernardynów, utrzymuiącemu własnym kosztém, przy nader szczupłych środkach, z kwesty i żebraniny, tuteyszą instytucią naukową, w Telszach i w Kretyndze, z dobraniem odpowiedniem subjektów zdolnych na Nauczycieli; jako też wam, Czcigodni Nauczyciele, którzy waszym osobistym znoiem, codziennym trudem, i usilnością, poświęciliście się na tę naypotrzebnieyszą w kraiu pracę, ukształcenia młodzieży, i sposobienia oney, aby była podporą Tronu, i ozdobą Narodu. W sercach tych młodzieńców szkolnych zostanie dla was na zawsze wyryta pamięć imion waszych, iako naypierwszych dobroczyńców po Bogu, po M o n a r s z e, i po Rodzicach.

Powtóre, z równą przyiemnością miło mnie udzielić całemu tu obecnemu Gronu wiadomości, o wszystkich naukowych zakładach w powiecie Telszewskim, które w roku upływaiącym, zawierały liczbę szkół z parafialnemi w ogół 26. W nich było nauczycieli 42, a zaś uczniów płci oboiey w ogół tysiąc sto siedmdziesiąt siedm. Jakowe wszystkie szkoły w tym powiecie, i w onych nauczyciele, oraz budowle szkolne, gabinety i xięgozbiory, utrzymywane są kosztem duchowieństwa zakonnego i świeckiego, tudzież dobroczyńców. Liczba zaś tegoroczna, tak szkół, iako też uczniów, lubo dla różnych okoliczności, a szczególniey dla niedostatku z nienrodzaiow pochodzącego, była naymnieyszą, w stosunku do lat sześciu uprzednich, w tym powiecie, który też należy do rzędu mniey rozległych powiatow; iednak ta chluba dla nas pozostaie, że równey liczby szkół początkowych, na koszcie prywatnym utrzymywanych, i równey liczby czniów, wyiąwszy Uniwersytet i Gimnazya, niema żaden powiat w tey Gubernii, a nawet w całey przestrzeni zostaiącey pod wiedzą Uniwersytetu Wileńskiego. Taka odznaczaiąca się usilność, i młodzieży do nabywania oświaty, i dobroczyńców otwieraiących iey drogę ku temu, w Telszewskim Powiecie, zaszczytnie iest uznaną przez naukową Zwierzchność, ile gdy ciągle w tych wszystkich zakładach naukowych tego Powiatu, dochowano karności, uległości ustawom, i naylepszego ducha.

Ten to obraz dążności powiatowey do oświaty, dla tegom skreślił w obliczu dzisieyszego Zgromadzenia, aby Rodzice i Opiekunowie, oraz dziatki szkolne, przeięte zostały nazawsze nayrzetelnieyszą wdzięcznością ku dobroczynnemu MONARSZE nasaemu, NIKOŁAIOWI I, pod którego nayłaskawszém Berłem oświecenie narodowe naypożądańszy bierze postęp, i wszędzie napotyka pomoce i ułatwienie, którego też Panowanie niechay naydobrotliwsze niebo przedłuży, w iak naypoźnieysze lata!

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 23 lipca.

JW. Feldmarszałek, Hrabia *Dybicz - Zabałkański*, onegday po 10tey wieczorem wyiechał do *Tulczyna.*

— JW. Rzeczywisty Tayny Radca, Senator *Nowosilcow*, dnia 20 b. m. wrócił z *Litwy* do *Warszawy*, i wkrótce ma wyiechać do wód zagranicznych. (*G. W.*)

RAPPORT RADY STANU

(Ciąg dalszy.)

3 Dochody z dóbr i lasów rządowych.

W dotychczasowych rapportach, w oddziale tym mieściła się wiadomość o zarządzie i wpływie z dóbr Koronnych i Narodowych, inne zaś, iakiemi były dobra na uposażenie Górnictwa oddane, formowały osobną pozycyą, pod tytułem: *Dochodow Górniczych*; teraz atoli, kiedy Administracya tych dóbr z ogólną Rządową złączoną została, zdanie sprawy ninieysze obeymuie wiadomość ogólną wszystkich dóbr Rządowych.

A. Dobra Rządowe.

Podług ostatniego czteroletniego rapportu pozostałość do pobrania wynosiła na końcu roku 1823 . . . . zł. 23,383,135 gr. 22

Służba lat zeszłych do końca roku 1823.

Po umorzeniu niewymagalnych należności, ta zniżyła się do . . . . . zł. 23,010,102 gr. 1

wpłynęło na nię w ciągu roku . . . 1824 zł. 1,585,744 gr. 13
— — — 1825 — 578,179 — 6
— — — 1826 — 3,802,523 — 25
— — — 1827 — 2,345,178 — 11
— — — 1828 — 1,674,650 — 27

Łącznie . . . zł. 9,986,2;6 — 22

Pozostało do pobrania na końcu roku 1828 . . zł. 13,023,825 — 9

Służba lat zeszłych do końca roku 1824.

Istotna należność do pobrania . . . . — 9,737,662 — 20

na nię wpłynęło w roku . . . . . . 1824 zł. 3,936,066 gr. 16
— — — 1825 — 1,625,148 — 27
— — — 1826 — 765,156 — 24
— — — 1827 — 598,156 — 23
— — — 1828 — 420,067 — 13

Łącznie . . . . — 7,344,596 — 13

Pozostało do pobrania na końcu roku 1828 . . . — 2,393,066 — 7

Służba lat zeszłych do końca roku 1825

Istotna należność do pobrania . . . . —10,807,519 — 14

na nię wpłynęło w roku . . . . . . 1825 zł. 3,698,335 gr. 19
— — — 1826 — 1,845,802 — 3
— — — 1827 — 825 465 — 6
— — — 1828 — 836,849 — 6

Łącznie . . . . — 7,206,452 — 4

Pozostało do pobrania, na końcu roku 1828 . . . . — 3,601,067 — 10

Służba lat zeszłych do końca roku 1826

Istotna należność do pobrania . . . . — 9,978,489 — 14

na nię wpłynęło w roku . . . . . 1826 zł. 3,854,974 — 14
— — — 1827 — 2,906,517 — 25
— — — 1828 — 802,385 — 4

Łącznie . . . . — 7,563,877 — 13

Pozostało do pobrania na końcu 1828 . . . . . : — 2,414,612 — 2

Służba lat zeszłych do końca roku 1827.

Istotna należność do pobrania . . . . — 9,923,766 — 16
na nię wpłynęło w roku . . . . . 1827 zł. 4,392,900 gr. 23
— — — 1828 — 2,730,033 — 8

Łącznie . . . . — 7,122,934 — 1

Pozostało do pobrania na końcu roku 1828 . . — 2,800,832 — 15

Służba lat zeszłych do końca roku 1828.

Istotna należność do pobrania . . . . — 9,995,331 — 25
Wpłynęło w ciągu roku 1828 . . . . — 4,404,067 — 19

Pozostało do pobrania na końcu roku 1828 . . . — 5,591,264 — 6

Ogół zaległości wynosi . . zł. 29.824,667 gr. 19
to iest: z dzierżaw . . . —24.802,934 — 26
z czynszow . . . — 4,684.935 — 9
z dziesięcin . . . — 336,797 — 14

Ogólny zaś wpływ przez wszystkie pięć lat wynosił:
na służbę bieżącą
33,641,927—20, na zaległą 9,986,276—22, łącznie 43,628,204—12
porównywaiąc go z podobnymże z 5 lat poprzednich wynoszącym
30,642,523—16, — 8,573,057— 5, — 39,215,580—21

Okazuie się, że wpłynęło więcey
2,999,404— 4, — 1,413,219—17, — 4,412,623—21

Jakkolwiek numeryczny rezultat dochodow z pięciu lat ostatnich korzystnieyszym iest od takiegoż z pięciu poprzedniczych, a to z powodu ukończonych w znaczney części rachunkow z dzierżawcami, nie odpowiada on iednak wartości źrzódeł, z których iest czerpany. Stan ten od kilkunastu iuż lat po większey części, dla bezcenności płodów rolniczych trwaiący, nie uszedł baczności Władzy Skarbowey; mniemała ona zaradzić mu przez podanie w roku 1819 proiektu wieczystych dzierżaw i oczynszowania włościan. Wiekopomney pamięci Poprzednik Waszey Cesarsko-Królewskiey Mości oceniaiąc dążność podanego środka, dla przekonania się drogą doświadczenia, czyliby nie można było tym sposobem podać dzierżawcom i czynszownikom możności nabycia stopniowo ziemi, przez nich posiadaney, na zupełną własność, decyzyą z dnia 8 lut. 1820 r., upoważnił Władzę tę do cząstkowego iego wykonania.

Rozwinięcie atoli planu tego, zawisło od poprzedniego urządzenia dóbr czyli od separowania gruntów i służebności włościańskich od folwarcznych, napotkało w wykonaniu rozliczne trudności, iuż to dla tego, że klassa włościan naszych nie iest ieszcze usposobioną do takiego stopnia, aby zdolną była ocenić, i zamiary Rządu, i własne swe dobro, iuż też i dla tego, że Skarb w czynnościach tych musiał polegać na niższych urzędnikach, którzy, bądź to dla braku znaiomości mieyscowych stosunków, bądź też i innych przyczyn bez sparalizowania ogólney Ekonomiki dóbr, nie zawsze umieli pogodzić, potrzeby folwarków, z potrzebami włościan. Jeżeli zaś gdzie trudności te uprzątnąć się dały, to następowały nowe co do zamiany pańszczyzny, na pieniężne czynsze. Nie było wprawdzie obowiązków, którychby włościanie na siebie nie brali, lecz doświadczenie przeszłości okazało, że dla braku ieszcze u nas dostateczney liczby konsumentów, a przeto odbytu, i trwaiącey ztąd niepopłaty na płody rolnicze, nayumiarkowańszych nawet warunków dotrzymać nie mogli, iak o tém zaległość z czynszów zł 4,684 935 gr. 9 w ogóle zaległości powyższey objęta bliżey przekonywa.

W takim stanie rzeczy nie usuwaiąc władza Skarbowa proiektu oczynszowania, odłączoną od folwarków pańszczyznę, zmuszoną była posiadaczom tychże folwarków, od lat 6 do 6 w dzierżawę oddawać. Srzodek atoli ten, iakkolwiek kilku mieyscowych dzierżawców, bliżey stan włościan znaiących (a przeto rachuiących na to, że nie prędko przyydą do możności spłacenia czynszów) do wieczystey dzierżawy sprowadził, przy wolności atoli przenoszenia się z mieysca na mieysce, ustawami kraiowemi włościanom nadaney, nie chcieli oni przyiąć na siebie odpowiedzialności za dochód z pańszczyzny, Skarb zaś bez ustalenia z tego źrzódła wpływów, od zasady ogólney odstępować nie mógł, i właśnie trudności te sprawiły, że po rok 1828, zaledwo 44 realności z dochodem rocznym zł. 117,190 gr. 21 wydzierżawić wieczyście zdołano. Szczupłość tego rezultatu w porównaniu, ze środkami, przez iakie otrzymany został, i stan klassy włościan, okazały, że zastosowanie planu tego do ogółu dóbr nie tylkoby wymagało nadzwyczaynych kosztów, ale narażaiąc Skarb na niepewność wpływów, wystawiłoby go na zbyt rozszczególnione stosunki z każdym czynszownikiem, na obowiązek ich zapomagania, a w rezultacie na niemożność umnieyszenia kosztów Administracyynych.

Kiedy zatém plan ten nie obiecywał ziszczenia powziętych zamiarów, a pobór z tego źrzódła wpływów ciągłego doznawał zawodu, zmuszoną była władza Skarbowa podzielić ie do Budżetu, (iak w ostatnim rapporcie wspomniano) na dwie główne części, to iest: na pewną i na mniey pewną, i do oparcia, na pierwszey z nich tylko rachuby wydatków publicznych, a obok tego zwykłemi śrzodkami, iakiemi były: poprawa warunków dzierżawnych, przyśpieszanie rachunków zaległych, udokładnienie przepisów rachunkowości, tudzież amelioracya dóbr, i przywracanie źrzódeł upadłey intraty; starała się oczyszczać zaległość, i ułatwiać wpływy, lecz śrzodki te zwolna działaiące, nie mogły przynieść stanowczych owoców.

Gdy coroczne ocenienia Budżetowe ten smutny przedstawiały rezultat, wiekopomney pamięci Cesarz i Król ALEXANDER I, polecał kilkakrotnie, wzięcie tego ważnego przedmiotu pod uwagę, a widząc, że system dzierżaw wieczystych i oczynszowania nie przyniósł tych skutków, iakich się po nim spodziewano, iedynym środkiem zaradzenia temu uznał przedaż dóbr rządowych; lecz przewiduiąc w mądrości swey, że chwila, w którey ceny zboża były nayniższe, i w którey ani kapitałów, ani też żadnego rodzaiu wartości nie było w obiegu, nie byłaby dobrze do tego wybraną, polecił Ministrowi Skarbu obmyślenie planu, zapobiegaiącego stopniowemu zmnieyszaniu się wartości tey massy własności publiczney, i zapewniaiącego Skarbowi dochód nie zależący od zbiorów i zmienności ceny. Wiedziała dobrze władza Skarbowa, że zamiary te tylko przez sprzedaż dóbr osiągnąć się dadzą, lecz była z drugiey strony przekonaną, że potrzeba podzielenia i ustalenia własności, a następnie ułatwienia oneyże nabycia, musiała poprzedzić onych wykonanie.

Prawo o systemacie kredytowym połączyło te środki. Upoważnione têm prawem przystąpienie władzy Skarbowey do Towarzystwa Kredytowego z dobrami Rządowemi, w celu zapowiedzianey z woli Króla na tymże Seymie, tychże dóbr sprzedaży, zapewniaiąc z iedney strony rozwinięcie, i trwałość tey nowey u nas instytucyi, podało ie z drugiey tymże samym formom, iak dobra prywatne.

W skutku prawa tego nakazane dekretem Waszey Cesarsko-Królewskiey Mości, z dnia 24 stycznia 1826 roku, uregulowanie dóbr tych hypoteki, i zaciągnienie na nie w Listach Zastawnych pożyczki, ustaliło tytuł ich własności, a realizuiąc część oney szacunku, w zasadach amortyzacyi podało nabywcom łatwość okupienia reszty.

Gdy więc tym sposobem, te główne dwa cele spełnione zostały, podany przez Władzę Skarbową sam proiekt przedaży, poparty przychylną Rady Administracyyney opinią, zatwierdzenie Nay-

DODATEK

wyższe pozyskał. Rozporządzenia iego przekazują nabywcom obowiązek zaspokoienia przez amortyzacyą pożyczki w Towarzystwie Kredytowém wziętey, i wkładaią na nich warunek opłacenia połowy resztuiącego szacunku, bądź w gotowiźnie, bądź w Listach Zastawnych w nominalney cenie przy weyściu w possessyą, i daią Skarbowi sposobność zrealizowania znaczney części dóbr bez żadnych nakładów, a przeto większą zabezpieczaią mu pewność, aniżeli przy wieczystych dzierżawach opłata wkupnego. Pozostawienie drugiey połowy na kanon z wolnością spłacenia iey razem lub również sposobem amortyzacyynym, podaie nabywcom, tak dzierżawcom iako i włościanom (bo i ci od nabycia folwarków nie są wyłączeni) upragnioną przez wiekopomney pamięci Poprzednika Waszey Cesarsko-Królewskiey Mości, możność stopniowego okupienia posiadaney ziemi na zupełną własność. W ogólności zaś rozporządzenia te, obok pomnożoney łatwości nabycia dóbr rządowych na rozszerzenie Instytucyi kredytowey i wartość iey znaków obiegowych, korzystny wpływ maią.

Przeznaczenie nakoniec tych funduszów, wyłącznie na udział pożyczek, na dobra prywatne, do pierwszey połowy onychże wartości, z wolnością także amortyzacyi tudzież na uposażenie w Banku, i lokacyą reszty w nim na procent, nie tylko do nabycia dóbr Rządowych, nową daie łatwość, i właścicielom, którzy dla niskości podatku ofiary, za zasadę do udziału pożyczek w Towarzystwie Kredytowém wziętey, dostatecznego zasiłku pozyskać nie mogli, przychodzi z pomocą; ale nadto pomnaża obieg kapitałów, nadaie ruch przemysłowi w kraiu, ożywia stosunki handlowe, zapewnia poprawę kultury i zgromadzenie potrzebnego funduszu na umorzenie długu kraiowego.

Że cele te, stopniowo tylko rozwiiać się mogą, Władza Skarbowa trudniąc się tymczasem zwyczaynym zarządem tego ważnego źrzódła dochodów publicznych, puszczała dobra w dzierżawy, czuwała nad postępem rachunków zaległych, nie dopuszczała wzrastaniu bieżących, popierała pomiary i oszacowanie, tudzież upoważniona postanowieniem Waszey Cesarsko-Królewskiey Mości z dnia 31 sierpnia 1828 roku, do udzielenia pożyczek na dobra prywatne, przyznała takowych po koniec roku 1828 summę zł. 9,767,800 — z kapitału z Towarzystwa Kredytowego na dobra Rządowe zaciągnionego.

Postęp rachunków tamowany dotąd, zastrzeżeniami dawnieyszych kontraktów, sprawdzenia wyciągów intraty, znacznie ułatwiony został przez ukończoną w roku 1828 weryfikacyą takowych wyciągów. Z liczby 1750 rachunków tych, z końcem roku 1823 do ułatwienia pozostałych, w końcu roku 1828 pozostało 990, rachunkowość zaś bieżąca, od roku 1826, tak iest uregulowaną, że co rok rachunki z dzierżawcami są zamykane, a zchwila upływaiących lat kontraktowych, wszelkie stosunki mogą bydź kończone. (*Dalszy ciąg nastąpi.*)

A u s t r y a.

Wiedeń dnia 8 lipca.

N. Cesarz Jmć przybył dnia 3 z. m. z *Schönbrunn* do tuteyszey stolicy, i nazaiutrz rano dał posłuchanie wielu osobom. Wczoray wyiechali NN. Cesarstwo Ichmość z *Schönbrunn* do *Baden*.

Dwór nasz włoży iutro na 16 dni żałobę z powodu zgonu Króla Jmci Wielkiey Brytanii i Irlandyi.

Kanclerz Xiążę *Metternich* wrócił dzisieyszey nocy z *Johannisberga* do tuteyszey stolicy. (*G. W.*)

F r a n c y a.

Paryż dnia 9 lipca.

Onegday przybył tu Xiążę *Schwarzenberg* z *Johannisberga*, zkąd nazaiutrz przyiechali także Xiążę *Esterhazy* i Hrabia *Appony*.

— *Dnia 10* —

Dzisieyszy *Monitor* obeymuie telegraficzną wiadomość o wzięciu *Algieru*. Nie ma w niey zaiste wyraźney wzmianki o Deiu; lecz dziennik, *Posłaniec Izb*, pisze, że i on także poddał się na dyskrecyą. Na rozkaz Króla Jmci, z powodu tego świetnego wypadku, śpiewane będzie iutro w kościele Panny Maryi uroczyste *Te Deum*, na którém Monarcha ma się znaydować.

Wiadomość o wzięciu *Algieru* przywiozł do *Tulonu* wczoray przed południem statek parowy *Sphinx*, który dnia 5 b. m. wieczorem wypłynął z *Algieru*, a dawniey doniosł także o wylądowaniu woyska. Z *Tulonu* Prefekt morski przesłał ią natychmiast w dwóch doniesieniach telegraficznych, z których pierwsze nadeszło do tuteyszey stolicy o godzinie drugiey po południu, a drugie dopiero wieczorem. Zaledwo rząd otrzymał pierwsze doniesienie, kazał ie zaraz wywiesić w giełdzie. O godzinie 4tey huk dział z domu Inwalidów ogłosił wszystkim mieszkańcom ten nadspodzianie prędki i pomyślny wypadek wyprawy. Wieczorem przeczytano obadwa doniesienia telegraficzne na rozmaitych teatrach, a zgromadzona publiczność przyięła ie z naywiększym zapałem. Gdy się zmierzchło, oświecono publiczne gmachy i wiele prywatnych domow. Oprócz wzmiankowanych doniesień telegraficznych z dnia 9, umieścił dzisieyszy *Monitor* wyiątek dawnieyszego pisma Prefekta morskiego do Ministra morskiego pod dniem 6 lipca, w tey osnowie: „W tey chwili zawiia bryg *la Surprise* do *Tulonu*. Kapitan iego donosi mi, iż Kontr-Admirał *Rosamel* otrzymał rozkaz, aby z większą częścią uzbroionych do woyny fregat zarzucił kotwice w zatoce Algierskiey. Przydaie, iż gdy dnia 1 lipca cisza na morzu zatrzymała go od 6 do 7 mil od brzegu, słyszał mocne strzelanie z dział, co trwało od godziny wpół do 5tey zrana aż do 4tey wieczorem, a potém zupełnie ustało. Wspomniony Kapitan domyśla się, iż strzelanie to pochodziło z okrętow woiennych naszych, stoiących iuż na kotwicy w zatoce Algierskiey, i że okręty razem z woyskiem lądowém uderzyły na miasto *Algier*, zkąd wnosić można, iż dnia 1 lipca opanowaliśmy zamek Cesarski." (*G. W.*)

T u r c y a.

Stambuł dnia 25 czerwca.

(z Gazety Warszawskiey.)

Dnia 14 b. m. przybył tu Poseł Perski z licznym orszakiem. Rząd kazał dla niego przysposobić mieszkanie przy dawnieyszym Cassab-Baszy (Kommissarzu maiącym sobie polecone opatrywanie stolicy w żywność). Tegoż dnia wyiechał *Hussein* Basza iak nayśpieszniey do *Adryanopola*. Słychać, iż nałożony będzie podatek na wszystkich Baszów, Aianów, i innych Panów kraiowych, dla prędszego zapłacenia kontrybucyi woienney dla Rossyi.

Dnia 19 b. m. otrzymała Porta pomyślne wiadomości z Albanii. *Mahmud* Basza w *Terhala*, pokonał powstańców, a kilku z nich, wziętych, w niewolą natychmiast stracić kazał.

Hadi-Effendi, mianowany Kiehaia-Beiem w obozie W. Wezyra na mieysce teraźnieyszego Reis-Effendego, bawi od tygodnia w tuteyszey stolicy. Słychać, iż rząd powołał go dla dania dokładnych wiadomości o stanie rzeczy w Albanii. Za 3 lub 4 dni wyiedzie napowrót do *Adryanopola*.

Aian okolic *Smyrny* przysłał tu głowy trzech naczelników Seibeków, iako to: *Kiel-Mehmeda*, *Tournali-Alego*, i *Yalabouk-Oglu*.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK

Wilno dnia 16 Lipca v. s. 1830 roku.

Wezwanie.

1 Stosownie do polecenia Trockiey Szlacheckiey Opieki będąc obowiązany do zdjęcia rachunku z Administratora maiętności Butrymańców rozdzielonej między wierzycieli b. Prezydenta Ziemskiego Trockiego Bakowskiego, a za podatki i skarbową poszlinę w wiedzę tey Opieki zaięt.y, wzywam interessowanych lokatorów iżby w zdarzeniu iakowych do Administratora pretensyi lub zarzutow obecnemi przy takowém obrachowaniu byli, i w tym celu zawiadamiam iż czynność rzeczoną w miasteczku Butrymańcach, od dnia 5 następnego miesiąca 7bra ter. 1830 roku rozpocznę. Datt 1830 roku mca iulii 15 dnia.

Sędzia Ziemski Trocki Alexander Tur.

Nowe dzieła.

1 W drukarni B. Neumana, na przeciw Kardynalii w zaułku, wyszły zpod prassy dzieła następuiące: *Zbóyca śpiący, powieść Sartoryusza*; przełożył A. J. *Jurkowski.* 2 T. in 16. Cena exempl. k. sr. 30;— *Roztargnieni, Komedya w iednym akcie*; z niemieckiego P. *Kotzebue* przełożona. Cena exempl. k. sr. 10.

Dozwala się drukować. Wilno 1830 d. 14 lipca Cenzor L. Borowski.

Oświadczenie.

1 Oświadczenie w imieniu własném W. Teodora Roppa Dziedzica dóbr Szadowa, Pokroy i Poniewieża i za plenipotencyą od dalszego rodzeństwa, a mianowicie: WW. Ferdynanda i Wilhelma Roppow Braci, Julii z Roppow Derthezenowey i Bogumiły z Roppow Derthezenowey siostr rodzonych, oraz Szwagra Fryderyka Derschau Maiora, iako naturalnego opiekuna dzieci swoich z nieżyiącą teraz żoną iego Konstancyą z Roppow Derschawową spłodzonych, działaiącego wynosi się w rzeczy następney: W. Ferdynand Frank Kapitan woysk Pruskich i Kawaler Maltański lubo wprawdzie w roku 1806 msca 7bra 6 dnia wszedł był z ś. p. oycem moim JW. Teodorem Roppem Kawalerem Orderu ś. Stanisława w umowę o nabycie maiątku Poniewieża z attynencyami w Powiecie Upitskim położonego, lecz gdy obowiązkow względem opłaty za tenże maiątek w naymnieyszey części nie spełnił i z tego powodu nie miał sobie wydanego przyznanego prawa przedażnego, oświadczaiący się z wielka swego własnego funduszu i iego rodzeństwa powodowany, iedynie tylko chęcią zapobieżenia exdywizyi zmuszonym został powrócić nazad do wspomnionego maiątku znacznie uszczuplonego, iako swoiey własności po oycu swym na niego drogą naturalney sukcessyi spadaiącey, a dawniey bez wiedzy oświadczaiącego się nastałą ze Skarbem Monarszym zamianę miasta samego Poniewieża na maiątki Kukuciszki z attynencyami utwierdzić. Przerzeczone maiątki Kukuciszki za należne odtąd dziedzicznie do WW. Kapitanow Frankow uznać. Rozciągnioney na onych uprzednio tradycyi zrzec się i w tym przedmiocie zawarć z temiż WW. Frankami rescyssyyny, zrzeczny, kwitacyyny i assekuracyyny dokument w teraźnieyszym 1829 roku julii 31 dnia sporządzony i w Sądzie Ziemskim Upitskim przyznany. Gdyby więc o tém poświęceniu w znaczney części oświadczaiącego się własnego funduszu, oraz dalszego iego rodzeństwa zostały zawiadomione osoby, iakiekolwiek stosunki mieć mogące do pozostałego dla WW. Frankow maiątku Kukuciszek i gdyby też interessowane osoby stosunki swoie do tegoż maiątku Kukuciszek a nie do Poniewieża (którego WW. Frankowie nigdy nie byli prawnemi posessorami) obracali, ninieysze oświadczenie do akt Ziemskich Powiatu Upitskiego zapisnie i one umieścić w dodatku Gazety Kuryera Litewskiego przyrzeka. Takowe oświadczenie sam aktor własnoręcznie podpisuie. Dan 1829 roku sierpnia 1 dnia. Theodor von den Ropp.

Roku 1829 msca augusta pierwszego dnia, po nastałey w Sądzie Ziemskim Pttu Upitskiego rezolucyi, osobiście stawaiąc JW. Teodor Ropp Star. takowe oświadczenie do wpisania w akta podał, i że iest wpisane świadczemy.

Prezydent Ziemski Tomkiewicz.
Sędzia Ziem. Upit. Apolinary Ruczkowski.
Sędzia Ziemski Upit. Adam Jasieński.
Regent Poskoczym.

Dozwala się drukować. Wilno 1830 dnia 14 lipca Cenzor. L. Borowski.

Obwieszczenie.

1 Stanisław Olechnowicz Prezydent Ziem. Ptu Rosień., Konstanty Masłowski b. Prezydent Ziem. Zawileyski, Ignacy Billewicz Prezydent Grodzki Pttu Rosień. i Jan Czyż Pisarz Ziemski Pttu Wileńsk.

Oznaymuiemy tym naszym urzędowym obwieszczym listem, iż stosownie do Remissy Sądu Głównego Litsko-Wilensk. 2go Depart. na dniu 3 augusta 1829 roku nastałey, oraz rezolucyi tegoż Sądu Głgo w roku teraźnieyszym iunii 28 dnia postanowioney, My Urzędnicy na Sąd rozbiorowy funduszow JW. Marcina Ważyńskiego b. Marszałka Pttu Oszmian. przeznaczeni, w komplecie prawnym, do maiętności Piktuszy w Powiecie Oszmian. położoney za niedziel cztéry od daty niniejszego obwieszczenia zjedziemy i iako po spełnionym pierwszym iuż stopniu, rozbiorem sprawy ostatecznym w Sądzie Exdywizorskim toczyć się maiącey zaymiemy się; aby więc wszelka ze strony kredytorow gotowość była, o zjezdzie nastąpić maiącym strony niniejszym obwieszczym listem do Gazety Kuryera Lit. zamieszczaiącym się uwiadamiamy.

Roku 1830 miesiąca iulii 14 dnia. Woźny świadczę, iż kopią tego obwieszczenia urzędowego z instancyi WWJPP. Stanisława Olechnowicza Prezydenta Ziem. Ptu Rosien. Konstantego Masłowskiego b. Prezydenta Ziem. Zawileygo, Ignacego Billewicza Prezydenta Grodz. Ptu Rosien. i Jana Czyża Pisarza Ziem. Pttu Wilensk. wyniesionego dla wiadomości stron interessowanych do Gazety Kuryera Lit. podałem i o terminie zjazdu Sądu Exdywizor-

skiego na fundusze JW. Marcina Ważyńskiego b. Marszałka Pttu Oszmian. wyznaczonego za niedziel 4ry od daty niniejszego obwieszczenia do maiętności Piktuszy w Ptcie Oszm. położoney zawiadomiłem.

Augustyn Jackowski Woźny Ptu Wilensk. Roku 1830 mca iulii 14 dnia. Przed Aktami Grodzkiemi Powiatu Wilenskiego stawaiąc osobiście Woźny w górze wyrażony takową relacyą podanego obwieszczenia urzędownie zeznał.

Przyiąłem Tomasz Stempkowski Regent Grodz. Wilen.

Ogłoszenia po raz 2gi i 3ci.

Podrady.

2 W terminach 17, 18 i w ostatnim 19 lipca teraźnieyszego o godzinie 12tey odbywać się będzie w Rądzie CESARSKIEGO Uniwersytetu Wileńskiego licytacya na reparacyą domu Uniwersyteckiego przy ulicy Sto-Jańskiey. Wzywaią się przeto kontrahenci, aby w dniach wyżey wspomnionych stawili się z pewnemi ewikcyami w Rządzie Uniwersytetu, gdzie i warunki tak do licytacyi, iak i do kontraktow będą okazane.

Sekretarz W. Giecołd.

---

2 Ryzki Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyi ninieyszém wzywa życzących podiąć się malowania kordegardowych domow i materialnych szop przy robotach Windawskiey Wodney Kommunikacyi nayduiących się w IV. Dyrekcyi 9, a V 8, z poniżeniem ofiarowaney ceny, za pomalowanie każdego kordegardowego domu z materyalną szopą po 380 rubli własnemi podraduiącego farbami i z całym materyałem; życzący zechcą przybyć do tego Komitetu do ostatecznego przetargu 16 dnia teraźnieyszego miesiąca lipca odbyć się maiącego z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami, przyczem maią być objawione i kondycye.

Za Sekretarza Masłow.

Uwiadomienie.

2 Sąd Ziemski Pttu Rossieńskiego maiąc sobie poruczonem od Sądu Głł. Litewsko-Wileńskiego 2go Departamentu do zaopiniowania, do kogo należeć ma pozostałość po zeszłym wioślarzu (гребецъ) Jurborskiey Tamożni Łukaszu synie Jana Kozakiewiczu, zostaiąca teraz z rozporządzenia tegoż Departamentu w depozycie w Wileńskiey Magistraturze Powszechney Opieki, składaiąca się z gotowych pieniędzy: częścią pozostałych od pogrzebu iego, częścią wziętych z licytacyi za pozostałą po nim ruchomość i częścią z wydaney przez Tamożnię zalegaiącey po moment zgonu iego miesięczney gaży w ogóle 234 rubli 28½ kop. assygnatami, i srebrnego medalu danego mu na pamiątkę 1812 roku, a z których to pieniędzy 160 rubli testamentem wspominaiącego się Kozakiewica, przez nikogo niepodpisanym, lecz tylko na świadectwie trzech osób opartym zapisane na rozmaite kościoły i na ubogich, zawiadamia mogących bydź interessowanymi w tey sprawie na ten koniec, iżby maiący prawo na osiągnienie tey sukcessyi, lub też maiący zamiar kwestyonowania przeciwko ostatecznemu Kozakiewicza rozporządzeniu, do dnia 4 ianuaryi przyszłego 1831 roku złożyli w Sądzie niniejszym prawne i dostateczne na to dowody; w przeciwnym bowiem razie, to swoie prawo na zawsze utraci.

Biografia zeszłego Kozakiewicza, ile w tym Sądzie wiadomo, iest następna: w roku 1797 marca 15 dnia zaciągnął się do służby woyskowey do Litewskiego Ułańskiego pułku szeregowym, z Guberníi Grodzieńskiey, pttu Nowogrodzkiego, ze stanu mieszczańskiego. W roku 1808 augusta 15 dnia mianowany został towarzyszem. Ztamtąd w roku 1820 ianuaryi 2 dnia przeprowadzony do Grodzieńskiego Garnizonnego batalionu z przemianą znowu na żołnierza szeregowego, a w roku 1822 9bra 8 dnia do Rużańskiey Ettapowey komendy; zkąd na dniu 12 iunii 1825 r. zupełnie od tey służby uwolnionym został. Miał wtenczas od urodzenia lat 43, wzrostu miał arszyny 2 i wierszki 3, twarz okrągłą, oczy szare, włosy ciemnoblond, nos średni, był nieżonaty, i pisma rossyyskiego nie umiał. Po dymissyi służył przez 7 miesięcy, a mianowicie do dnia 20 marca 1826 r. u Komornika Pttu Nowogrodzkiego W. Krigiera przy koniach. Wkońcu służył w Tamożni Jurborskiey za wioślarza i tam na dniu 30 marca 1829 r. umarł. 1830 roku iulii 4 dnia M. Rossienie.

Sędzia Ziemski Dyoniży Mikucki.
Sędzia Ziemski Rossieński Jan Dowgird.
Pisarz Ziemski Rossieński Antoni Billewicz.
Sekretarz Maculewicz.

Do Dzierżawy.

3 Od Bessarabskiey Izby Skarbowey ogłasza się, iż z przyczyny niedóyścia w niey w terminach pierwiey naznaczonych targow trunkowego w Obwodzie Bessarabskim odkupu, naznaczaią się nanowo takowe targi na oddanie od 1go stycznia 1831 na lat cztéry, to iest po dzień pierwszy stycznia 1835 roku w odkupną dzierżawę, w poniżey wyrażonych mieyscach Obwodu Bessarabskiego tak gorzałczaney przedaży, iak różnych wódek, piwa, miodu i innych gorących trunkow, oprócz wina winogradowego, zostawionego na wolną w Bessarabii przedaż, dla iakowych targow i dla przybycia na one życzących z prawnemi i pewnemi ewikcyami do tey Izby Skarbowey naznaczaią się terminy: pierwszy 2, drugi 3, trzeci i ostateczny 4go, a przetarg 5go dnia następnego miesiąca września, teraźnieyszego 1830 roku, mieysca zaś na odkup są następniące: 1. *Miasto Kiszeniew*, z całą mieską ziemią i dwuwiorstową nadto przestrzeni dystancyą, w którą wchodzi osiedlony maiątek Westerniczany do prywatnego właściciela przynależący, tudzież inne ziemie podobnych właścicieli bez osiedlenia, i skarbowa wieś Boiukany, którey część lubo nie wchodzi w dwuwiorstną granicę miasta Kiszeniewa, lecz przyłącza się do tegoż odkupu i oddaie się w tych samych granicach, które obeymuią w sobie całą skarbową ziemię

)3(

do tey wsi przynależącą. 2re, *Twierdza Chocim* z przedmieściem i dwuwiorstną proporcyą i takąż dystancyą. 3cie, *Twierdza Bender* z iey przedmieściem czyli miastem tego imienia i dwuwiorstnym w koło miasta zakresem i w tym powiecie tak miasteczka, wsi, folwarki i karczmy na skarbowych ziemiach i dotychczas na odkupie zostaiące, za wyłączeniem wydziałow ziemi które odeszły z Naymiłościwszego nadania we władanie szczególnych osob iako i wszystkich w ogólności koloniy Bułgarskich, Niemieckich i innych dotąd exystuiących z wydzielonemi dla nich ziemiami. 4te *Twierdza Akkermann* i tego powiatu nadetatowe *Miasto Kilija* z dwuwiorstnym na około zakresem. *5te Twierdza Izmaił z miastem Tuczkowem*, i tego powiatu nadetatowe *miasto Reyny* z dwuwiorstnym w około zakresem, również Akkermańskim i Izmailskim powiatach nayduiące się skarbowe miasteczka, wsi, Chutory, folwarki i karczmy, i 6te w 17 *Niemieckich Koloniach* nayduiących się w Akkermańskim powiecie i niebędących iuż teraz w darowaney im uldze i zostaiących na odkupie na rzecz skarbu.

We wszystkich zaś w ogólności tych mieyscach oddaie się na odkup trunkowa przedaż, na warunkach iakie exystuią dla Małorossyyskich i 7 Zachodnich Guberniy.

Wszyscy życzący uczestniczyć w targach, maią zawcześnie przybywać, ażeby można było przed ich zaczęciem przeyrzeć prawność i pewność kaucyy.

Stołanaczalnik Iljaszewicz.

---

3 Z przyczyny śmierci Grodzieńskiego Starszego Leśniczego Radzcy Honorowego Teodora Neklina, w którego papierach nieznaleziono żadnego względem maiątku iego rozporządzenia, ani nawet oświadczenia o iego następcach od Litewsko-Grodzieńskiego Rządu Gubernialnego obwieszcza się, iż ieśliby się gdzie znaydowali krewni pomienionego Neklina, tedy maią się stawić w naznaczonym terminie prawnym do Grodzieńskiego Ziemskiego powiatowego Sądu z prawnemi do spadku dowodami. Lipca 8 dnia 1830 roku.

W obowiązku Sekretarza Józef Eysymont.
Stołanaczalnik Choiecki.

Włoczęga.

3 Od Bessarabskiego Obwodowego Rządu ninieyszém ogłasza się, iż wedle Imiennego N a y w y ż s z e g o Ukazu 18go sierpnia 1828 roku nastałego, oddany w teraźnieyszym 1830 roku do woyskowey słnżby włoczęga Bazyli Dużczak maiący od urodzenia lat 18, bezżenny, nieumieiący czytać i pisać, urodził się w Podolskiey Guberuii Latyczewskim powiecie we wsi Szarkach, obywatelski poddany — Przymioty iego: wzrostu średniego, twarzy okrągławey nieco ospowaty, oczu ciemnoszarych, nosa małego, włosow na głowie i brwiach ciemnorusych; szczególnych przymiotow niema.

Assessor Czerniski.
Sekretarz Sniežkow.

Prenumerata.

Od dnia 1 miesiąca lipca, zaczęła się prenumerata półroczna na Gazetę Kuryera Litewskiego. Cena zwyczayna: z przesyłaniem pocztą rubli sr. 7.
Półroczna bez przesyłania pocztą rub. 4 kop. 50.
Kwartałowa od dnia 1 lipca do dnia 1 października na mieyscu . . . . . . rub. 2 kop. 25.

	Czas Obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatry.	Stan w powiet
Obserwacye meteorologiczne.	d. 14 godz. 2½ wiecz.	28 cal. 1,5 lin.	+ 20 stopni.	Zachodni.	Pogoda.
	d. 15 — — —	28 — 2,0 —	+ 20 — —	Zachodni.	Pogoda.
	d. 16 godz. 5 zrana	28 — 1,6 —	+ 13 — —	Północ. Zachod.	Pogoda.